

Erityis- ja sairaalapalveluiden toimialue

TOIMINTASÄÄNTÖ

**Aluehallitus pp.kk.vvvv
Voimassa pp.kk.vvvv ALKAEN**

**15.8.2024
Versio 1.6**

Sisällys

1.	Yleistä	4
2.	Toimialueen vastualueet ja vastuuyksiköt, sekä niiden keskeiset tehtäväsällöt	4
2.1	Erityis- ja sairaalapalveluiden toimialue	4
2.1.1	Sairaalapalveluiden vastuualue	4
2.1.2	Akuuttipalveluiden vastuualue	5
2.1.3	Yhteiset palvelut -vastuualue	6
3.	Toimialueen johtoryhmä	7
4.	Hankinnat, talous ja henkilöstö; suunnittelu ja toimeenpano	7
5.	Viranhaltijoiden toimivalta ja vastuut, henkilöstöasiat	8
5.1	Sote-johtajan tehtävä, toimialueiden johdossa	8
5.1.1	Toimialuejohtajan yleistoimivalta	8
5.2.	Toimialueen keskeiset viranhaltijat, toimivalta ja keskeiset tehtävät	9
5.2.1	Sairaalapalvelut, Akuuttipalvelut, Yhteiset palvelut; vastuualuejohtajat ja vastuulääkärit	9
5.2.1.1	Sairaalapalvelut, Akuuttipalvelut ja Yhteiset Palvelut, vastuuyksiköiden päälliköt (pl.- Sosiaali- ja kriisiytyö)	10
5.2.1.2	Sairaalapalvelut, Akuuttipalvelut ja Yhteiset palvelut, erikoisalojen ylilääkärit	10
5.2.1.3.	Sairaalapalvelut, Akuuttipalvelut ja Yhteiset palvelut, osastonylilääkärit	11
5.2.1.5	Erityis- ja sairaalapalveluiden toimialue; toimialueylihoitaja	11
5.2.1.6	Erityis- ja sairaalapalveluiden toimialue; vastuualueylihoitajat	11
5.2.1.7	Erityis- ja sairaalapalveluiden toimialue, vastuuyksikköylihoitajat	12
5.2.1.8	Erityis- ja sairaalapalveluiden toimialue, palveluyksiköiden osastonhoitajat	12
5.2.1.1.1	Sairaalapalvelut, Akuuttipalvelut, muu esihenkilö	13
5.2.2.1	Akuuttipalvelut, Sosiaali- ja kriisipäivystys, vastuuyksikön päällikkö	13
5.2.2.1.1	Akuuttipalvelut, Sosiaali- ja kriisipäivystys, Johtava sosiaalityöntekijä	13
5.2.2.1.2	Akuuttipalvelut, Sosiaali- ja kriisipäivystys, sosiaalityöntekijä sosiaalipäivystystyössä ...	14
5.2.2.1.3	Akuuttipalvelut, Sosiaali- ja kriisipäivystys, kriisityöntekijä	14
5.2.2.1.4	Akuuttipalvelut, Sosiaali- ja kriisipäivystys, sosiaalityöntekijä sairaalan sosiaalityössä ...	15
5.2.3.1.1	Yhteiset palvelut, muu esihenkilö	16
5.3	Tehtävät ja toimenkuvat, toimivalta henkilöstöasioissa	17
6.	Vastuutahot valmiusasioissa ja riskienhallinnassa	18
7.	Laskujen hyväksyjät ja asiatarkastajat toimialueella	19
8.	Omavalvonta ja valvontatehtävät	20
8.1	Omavalvontasuunnitelman laatiminen vastuualuekohtaisesti	20

8.2	Valvontatehtävien suorittaminen yksityisessä palvelutuotannossa	20
9.	Yleiset hallintoasiat.....	20
9.1	Päätöspöytäkirjat.....	20
9.2	Henkilöstövalintojen ja ilmoitusten nähtävillä pito.....	20
9.3	Otto-oikeus	20
9.4	Asiakasmaksut ja niistä päättäminen	21
9.5	Palkkiot ja etuudet ja niistä päättäminen.....	21
10.	Oikaisuvaatimusten käsittely.....	23

1. Yleistä

Satakunnan hyvinvointialueen hallintosäännön 1. kohdan mukaisesti hyvinvointialueella voi olla aluehallituksen hyväksymiä toimintasääntöjä. Toimintasäännössä voidaan määrätä toimivallasta ja asioiden hallintosäännöllä määräytyistä asioista.

Toimintasääntö sisältää aluehallituksen hyväksymät tarkemmat määräykset toimialueen toiminnan järjestämisestä ja sisällöstä sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden tehtävistä sekä ratkaisuvallasta. Toimintasääntöä tarkistetaan tarvittaessa. Toimialuejohtaja vastaa toimintasäännön ajanmukaisuudesta toimialuettaan koskien.

Aluehallitus käsittelee sille hallintosäännön mukaan kuuluvat asiat toimintasäännöstä riippumatta. Hallintosäännön ja toimintasäännön mahdollisessa ristiriitatilanteessa noudatetaan hallintosääntöä. Hallintosäännön ja toimintasäännön lisäksi toiminnassa on noudatettava koko hyvinvointialuetta koskevia muita yhteisiä tai tapauskohtaisesti vastuualue- tai vastuuyksikkökohtaisia ohjeita.

2. Toimialueen vastuualueet ja vastuuyksiköt, sekä niiden keskeiset tehtäväsisällöt

Hallintosäännön 19 kohdan mukaan Hyvinvointialueen Sote-johtaja päättää Lasten- nuorten ja perheiden palveluiden toimialueen, Aikuisten palveluiden toimialueen, Ikäntyneiden palveluiden toimialueen ja Eri-tyis- ja sairaalapalveluiden toimialueen jakautumisesta vastuualueisiin.

Eri-tyis- ja sairaalapalveluiden toimialueella ovat sote-johtajan päätöksellä/esityksestä ja aluehallituksen vahvistuksella, (päättös §xx organisaatorakenteesta), pp.kk.vvvv alkaen jäljempänä kohdassa 2 mainitut vastuualueet.

Hallintosäännön 23 kohdan mukaan toimialuejohtaja päättää vastuualueiden jakautumisesta vastuuyksiköihin. Toimintasäännössä kuvataan ja vahvistetaan toimialuejohtajan päättämä vastuuyksikköjako pp.kk.vvvv alkaen.

Toimialuejohtaja voi määritellä vastuualueen järjestämistehtävään kuuluvien palveluiden sisältöä tai laajuutta taikka jakaa järjestämisvastuuta vastuualueen sisäisesti sen eri vastuuyksiköiden välillä.

2.1 Eri-tyis- ja sairaalapalveluiden toimialue

2.1.1 Sairaalapalveluiden vastuualue

Vastuualue tarjoaa kaikenikäisille erikoissairaanhoidon palveluita hyvinvointialueella.

Vastuualue vastaa ja järjestää vastuualueelleen kuuluvan erikoissairaanhoidon, sairaalapalveluiden ja erikoissairaanhoidon hoito-osastojen palvelut hyvinvointialueella. Sairaalapalveluiden vastuualueen palveluiden piiriin kuuluvat seuraavat vastuuyksiköt alla mainittuine toimintoineen

- Konservatiivisen klinikkaryhmä, sis.
  - Ihotaudit ja allergologia
  - Kardiologia
  - Keuhkosairaudet

- Neurologia
- Sisätaudit
- Syöpätaudit
- Päiväsairaala
- Perustason hoito-osasto 1 ja kuntoutusosasto
- Operatiivinen klinikkaryhmä, sis.
  - Pehmytkirurgia
  - Ortopedia
  - Pään- ja kaulan alueen oper.
  - Leikkaus- ja anestesia
- Lasten ja naisten klinikkaryhmä, sis.
  - Naistentaudit ja synnytys
  - Lastensairaudet
- Psykiatrian klinikkaryhmä, sis.
  - Aikuispsykiatrian avohoito
  - Aikuispsykiatrian osastohoito
  - Erityispoliklinikka (psykiatria)
  - Lastenpsykiatrian avohoito
  - Lastenpsykiatrian osastohoito
  - Nuorisopsykiatrian avohoito
  - Nuorisopsykiatrian osastohoito
  - Syömishäiriöyksikkö

Vastuualueen tulee tunnistaa järjestämisvastuulleen kuuluvien lakisääteisten palveluiden sisältö ja niitä koskeva lainsäädäntö, ja ottaa se huomioon palvelusisältöjä määritettäessä. Vastuualue yhteensovittaa järjestämiensä palvelut muiden toimi- ja vastuualueiden toimintaan ja niitä koskevaan keskeiseen lainsäädäntöön sekä edistää yhteistyötä ja tiedonkulkua toimi- ja vastuualueiden välillä.

Vastuualuetta johtaa vastuualuejohtaja. Vastuualue jakautuu Konservatiivisen klinikkaryhmän, Operatiivisen klinikkaryhmän, Lasten ja naisten klinikkaryhmän, ja Psykiatrisen klinikkaryhmän vastuuyksiköihin, joita joista johtaa vastuuyksikön päällikkö, (ylilääkäri).

2.1.2 Akuuttipalveluiden vastuualue

Vastuualue tarjoaa kaikenikäisille terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluita.

Vastuualue vastaa ja järjestää vastuualueelleen kuuluvan osan väestön lakisääteisistä perustason terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon sairaalapalveluista sekä sosiaalityöstä koko Hyvinvointialueella. Vastuualueen palveluiden piiriin kuuluvat

- Päivystyspalvelut, sis.
  - Satasairaalan päivystys
  - Päivystysapu ”116 177” [etäpalvelu]
- Sosiaali- ja kriisipäivystys, sis.
  - Sosiaali- ja kriisipäivystys
  - Akuutti sairaalassa annettava sosiaalityö
- Akuutti kotikeskus
  - Palliatiivinen keskus
  - Kotisairaaloiminta, hengityshalvauspotilaat

Vastuualue järjestää myös koko hyvinvointialueen alueella

- Ensihoidon, ml.
  - Lääkäriyksikkö
  - Ensihoidon ja sen kenttäjohdon
  - Siirtokuljetukset (potilaskuljetukset)
  - Valmius- ja varautumisen; taktisen ensihoidon yksikön

Vastuualueen tulee tunnistaa järjestämisvastuulleen kuuluvien lakisääteisten palveluiden sisältö ja niitä koskeva lainsäädäntö, ja ottaa se huomioon palvelusisältöjä määritettäessä. Vastuualue yhteensovittaa järjestämiensä palvelut muiden toimi- ja vastuualueiden toimintaan ja niitä koskevaan keskeiseen lainsäädäntöön sekä edistää yhteistyötä ja tiedonkulkua toimi- ja vastuualueiden välillä.

Vastuualuetta johtaa vastuualuejohtaja. Vastuualue jakautuu päivystyksen, sosiaali- ja kriisipäivityksen, akuutin kotikeskuksen, ensihoidon vastuuyksiköihin, joita jokaista johtaa vastuuyksikön päällikkö (ylilääkäri, pl. sosiaali- ja kriisipäivystyksen vastuuyksikkö).

Vastuualue ylläpitää hyvinvointialueen tilannekeskusta (pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen moniviranomaiskeskus Satatike) integroidusti yhdessä Pelastuslaitoksen toimialueen kanssa. Operatiivisten hälytystehtävien ja tilannekuvaseurannan lisäksi tilannekeskuksen toimijat tukevat toiminnallaan ympärivuorokautisesti toimialojensa toimintaa sekä palvelutuotannon jatkuvuudenhallintaa. Vastuualuejohtaja nimittää tilannekeskukseen päällikön, jonka tehtävänä on johtaa, kehittää ja edustaa tilannekeskusta yhteistyössä pelastuksen toimialueen kanssa. Tilannekeskuksen (Satatike) tehtävistä, organisaatiosta ja integroitumisesta (yhteistoiminnasta) Pelastuslaitoksen toimialueen kanssa voidaan ohjeistaa erikseen hyvinvointialuejohtajan päätöksellä.

2.1.3 Yhteiset palvelut -vastuualue

Vastuualue tuottaa koko hyvinvointialueelle diagnostisia palveluja, suun terveydenhuollon, kuntoutuksen, infektioyksikön sekä lääkehuollon palveluja. Toimialaan kuuluvat lisäksi erityispalveluja sisältäen psykologien, ravitsemusterapeuttien palveluja, varahenkilöstöpalvelun sekä sihteeriyksikön palveluja.

Vastuualueen palveluiden piiriin kuuluvat seuraavat yksiköt

- Laboratoriot
- Kuvantaminen
- Sairaalafysiologia
- Lääkehuolto
- Suun terveydenhuolto, perus- ja erityistaso
- Erityispalvelut
- Infektioyksikkö
- Kuntoutus

Vastuualue voi myydä tuottamia palveluita myös hyvinvointialueen ulkopuolisille yksityisille tai julkisille toimijoille ao. ohjeistuksen mukaisesti ja lainsäädännön sallimissa rajoissa (vähäisyys/tilapäisyys).

Vastuualueen tulee tunnistaa järjestämisvastuulleen kuuluvien lakisääteisten palveluiden sisältö ja niitä koskeva lainsäädäntö, ja ottaa se huomioon palvelusisältöjä määritettäessä. Vastuualue yhteensovittaa järjestämiensä palvelut muiden toimi- ja vastuualueiden toimintaan ja niitä koskevaan keskeiseen lainsäädäntöön sekä edistää yhteistyötä ja tiedonkulkua toimi- ja vastuualueiden välillä.

Vastuualuetta johtaa vastuualuejohtaja. Vastuualue jakautuu laboratorioiden, kuvantamisen, sairaalafysiologian, lääkehuollon, suun terveydenhuollon, erityispalvelut, infektioyksikön ja kuntoutuksen vastuuyksiköihin, joita jokaista johtaa vastuuyksikön päällikkö.

3. Toimialueen johtoryhmä

Toimialueen johtoryhmään kuuluvat toimialuejohtaja ja vastuualuejohtajat, henkilöstön edustaja sekä muut toimialuejohtajan siihen kutsumat henkilöt.

Johtoryhmän tehtävistä päättää toimialuejohtaja. Johtoryhmän tehtäviin voi kuulua esimerkiksi:

- koordinoida toimialueen toimintaa ja toiminnan suunnittelua sekä vastata ydintehävien ja tukipalveluiden ohjauksesta ja yhteensovittamisesta
- koordinoida toimialuetta koskevien hankintasuunnitelmien ja talousarvioesityksen valmistelu päättävälle elimille tehtäviä esityksiä varten
- tehdä yhteistyötä asioiden valmistelussa
- seurata osaltaan riskienhallinnan ja omavalvonnan tavoitteiden toteuttamista ja raportoida niiden toteutumisesta
- muut toimialuejohtajan päättämät tehtävät.

Toimialueen johtoryhmän puheenjohtajana ja koollekutsujana toimii toimialuejohtaja. Johtoryhmän kokouksista pidetään pöytäkirjaa, jotka julkaistaan tarkoituksenmukaisella tavalla hyvinvointialueen sisäisessä viestinnässä.

Henkilöstöjärjestöt nimeävät keskuudestaan yhden edustajan johtoryhmään oman päätöksentekojärjestyksensä mukaisesti.

Johtoryhmään voidaan kutsua tarvittaessa myös muita vastuuyksiköiden esimiehiä tai muita asiantuntijoita. Johtoryhmä voi pitää lisäksi työkokouksia tarpeen mukaan.

Vastuualueiden johtoryhmät kokoontuvat vastuualuealuejohtajan määrittämässä kokoonpanossa, tavalla ja kutsusta. Vastuualueen johtoryhmän tehtäviin noudatetaan soveltuvin osin (ao. vastuualueen osalta) toimialueen johtoryhmää koskevia ohjeita.

4. Hankinnat, talous ja henkilöstö; suunnittelu ja toimeenpano

Hankinnoilla tarkoitetaan kaikkia toimialueen tehtäviensä suorittamiseksi tarvitsemia toimitila, tavara- ja/tai palveluhankintoja taikka näiden yhdistelmiä, ml. yksittäistä asiakasta tai potilasta koskeva ostopalvelu tai kohdennettu maksusitoumus. Toimialueen hankintojen osalta toiminnan ja toimivaltarajojen osalta päätöksenteossa sekä menettelyjen osalta noudatetaan hyvinvointialueen **hankintojen periaatteita, hankintasuunnitelmaa ja hankintaohjetta**.¹ Pitkävaikutteisista investoinneista päätetään erikseen aluehallituksen hyväksymässä investointisuunnitelmassa.

¹ Ellei laki toisin edellytä; välitön tarve yksilöllisen subjektiivisen oikeuden perusteella.

Hyvinvointialueen käyttöön ottaman palvelusetelin (kohdentamaton maksusitoumus) myöntämisestä yksittäiselle asiakkaalle tai potilaalle päättää toimintasäännössä siihen oikeutettu henkilö.

Toimialueen hankintoihin ja investointeihin käytettävissä olevat määrärahat määritetään hyvinvointialueen talousarviossa ja sen käyttösuunnitelmissa. Toimialuejohtajalla on pysyväisvaltuudet päättää määrärahamuutoksista toimialuettaan koskevan talousarvion sisällä hallintosäännön kohdan 64 mukaisesti.

Kukin vastuualuejohtaja taikka hänen määräämänsä alainen(-set) toimii substanssialansa hankinnan asiantuntijana hyvinvointialueen hankinta- ja logistiikkapalveluiden yksikölle ja toimitilahankintojen osalta teknisten palveluiden yksikölle (konsernipalveluiden toimialue) vastaten laadukkaasti hankintatoiminnan suunnittelusta, toimeenpanosta, seurannasta, ja koordinoinnista vastuualueellaan.

Talouden suunnittelulla tarkoitetaan kaikkea toimialueen tehtäviensä suorittamiseksi tarvittavan varojenkäytön kuten henkilöresurssien, hankintojen ja pitkäaikaisten investointien suunnittelua. Talouden suunnittelussa noudatetaan hankintaohjetta, hyvinvointialueen budjetoitiohjetta ja/tai muita kulloinkin voimassa olevia aluehallituksen ohjeita talousarvion laatimisesta.

Kukin vastuualuejohtaja taikka hänen määräämänsä alainen(-set) toimii substanssialansa talouden suunnittelun asiantuntijana hyvinvointialueen talouspalveluiden ja henkilöstöpalveluiden yksiköille (konsernipalveluiden toimialue) vastaten talouden laadukkaasta suunnittelusta, toimeenpanosta, seurannasta ja koordinoinnista vastuualueellaan.

5. Viranhaltijoiden toimivalta ja vastuut, henkilöstöasiat

Toimintasäännössä täydennetään hallintosäännössä määriteltyä toimivallan jakoa seuraavasti:

5.1 Sote-johtajan tehtävä, toimialueiden johdossa

Sote-johtajan tehtävät on kuvattu hallintosäännössä. Sote-johtaja on sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueiden toimialuejohtajien suora esihenkilö ja vastaa ns. sote-johtoryhmän toiminnasta. Sote-johtoryhmään kuuluvat em. toimialueiden toimialuejohtajat ja sote-johtaja ja sen toimintaan noudatetaan soveltuvin osin kohdan 3 määräyksiä. Sotejohto-ryhmä koordinoi toimintaa em. toimialueiden kesken.

Sote-johtaja voi hallintosäännössä ja aluehallituksen hyväksymissä (hankinta)ohjeissa määritettyjen toimivaltuuksiensa lisäksi hyväksyä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueita yhteisesti koskevat muut sopimukset ja sitoumukset hyvinvointialueen hyväksytyt strategian ja talousarvion puitteissa. Sote-johtajalla on puhe ja läsnäolo-oikeus lasten nuorten ja perheiden palveluiden, aikuisen palveluiden ja ikääntyneiden palveluiden lautakuntien kokouksissa.

Hallintosäännössä määritettyjen tehtäviensä lisäksi sote-johtaja päättää koko hyvinvointialueen jakamista järjestöavustuksista aluehallituksen määrittämien järjestöavustusten periaatteiden ja talousarviossa avustuksiin varatun määrärahan puitteissa. Ao. esitys valmistellaan lasten, nuorten ja perheiden toimialueella (HYTE).

5.1.1 Toimialuejohtajan yleistoimivalta

Toimialuejohtajan tehtävät on kuvattu hallintosäännössä. Toimialuejohtaja on virkasuhteinen ja vastuualuejohtajien esihenkilö.

Mikäli päätösvaltaa ei lain taikka hallintosäännön taikka aluehallituksen päätöksen (ohjeen, toimenkuvan tai toimintasäännön) nojalla ole osoitettu tietyille toimielimelle tai viranhaltijalle, päätöksen toimialueelle toimintasäännöllä osoitetun järjestämistä vastuun piiriin kuuluvasta asiasta tekee toimialuejohtaja toimialueellaan.

Erityis- ja sairaalapalveluiden toimialuejohtaja on hyvinvointialueen terveydenhuoltolain 57§:ssä tarkoitettu vastaava lääkäri ja tässä ominaisuudessa vastaa hoitoperusteiden asianmukaisuudesta, organisaation linjauksista ja ohjeistuksista sekä ohjaa yhteistyötä lääketieteen vastuuhenkilöiden yhteistyöryhmässä.

Toimialuejohtaja nimittää toimialueelleen toimialueen vastaavan lääkärin. Toimialueen vastaava lääkäri voi olla myös toimialuejohtaja itse, tai jonkin vastuualueen vastuualuejohtaja, mikäli hän on lääkäri.

5.2. Toimialueen keskeiset viranhaltijat, toimivalta ja keskeiset tehtävät

5.2.1 Sairaalapalvelut, Akuuttipalvelut, Yhteiset palvelut; vastuualuejohtajat ja vastuulääkärit

Sairaalapalveluiden, Yhteisten palveluiden ja Akuuttipalveluiden vastuualueita johtaa kutakin virkasuhteinen vastuualuejohtaja, joka toimii toimialuejohtajan suorassa alaisuudessa. Hallintosäännön mukaisten tehtäviensä lisäksi vastuualuejohtaja

- 1) toimii vastuualueensa vastuuyksiköiden päälliköiden ja vastuualueylivoimajohtajan esihenkilönä;
- 2) päättää vastuualueellaan terveydenhuollon erityislainsäädännön (pl. tartuntatautilaki) mukaan vastaavalle (yli)lääkärille kuuluvista ja/tai yksilön tahdosta riippumattomista asioista ja/tai ao. päätöksenteon delegoinnista ao. lain sallimissa rajoissa muille virkasuhteisille lääkäreille;
- 3) valvoo vastuualueensa terveyden- ja sairaanhoitoa sen vastaavana lääkärinä yhdessä toimialuejohtajan kanssa;
- 4) vastaa vastuualueellaan järjestämistehtävässään tarvitseman lääkäriresurssin lääketieteellisestä ohjauksesta [vastuualueen lääketieteellinen ”linja”];
- 5) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määrätyissä asioissa;
  - a. päättää yksilöllisistä ostopalvelusopimuksista sekä maksusitoumusten tai palvelusetelien myöntämisestä, milloin niiden arvo ylittää vastuuyksikön päällikölle myönnetyn hankintarajan;
- 6) tekee vaatimuksen, antaa vastauksen (ml. vastaukset muistutuksiin ja kanteluihin), lausunnon tai selityksen yksilö- tai potilasasioissa tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle, mikäli asia ei suoraan lain nojalla kuulu asiaa käsittelevälle muulle viranhaltijalle, tms.;
- 7) valmistelee päätöksentekoa varten vastuualueettaan koskevat muut vaatimukset, lausunnot tai vastaukset tuomioistuimille tai muille viranomaisille;
- 8) päättää vastuualueellaan tutkimusta tai tietojen luovutusta koskevan luvan myöntämisestä;
- 9) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Toimialuejohtaja nimittää kullekin vastuualuejohtajalle varahenkilön ao. vastuualueen organisaatiosta.

Tehtävien jakautumisesta usean viranhaltijan ja vastuuyksiköiden kesken voidaan määrätä toimenkuvissa erikseen.

Mikäli vastuualuejohtaja ei ole terveydenhuollon ammattihenkilölain mukainen lääkäri, vastuualueelle nimitetään vastuualuejohtajan lisäksi yksi vastuulääkäri, joka toimii toimialuejohtajan alaisuudessa, ja jolle kuuluvat edellisessä kohdassa 2-4 ja 6-8 määritetyt asiat. Vastuualueen vastuulääkärin tehtävä voidaan yhdistää vastuualueelle kuuluvan vastuuyksikön päällikön tehtävien kanssa.

5.2.1.1 Sairaalapalvelut, Akuuttipalvelut ja Yhteiset Palvelut, vastuuyksiköiden päälliköt (pl.- Sosiaali- ja kriisi-työ)

Vastuualueen vastuuyksikköä johtaa virkasuhteinen vastuuyksikön päällikkö, joka toimii vastuualuejohtajan suorassa alaisuudessa, ja jolle kuuluvat hallintosäännön mukaiset vastuuyksikön päällikön tehtävät ao. vastuuyksikköä koskien. Hallintosäännön mukaisten tehtävien lisäksi vastuuyksikön päällikkö:

- 1) vastaa vastuuyksikkönsä toiminnan ja sen tuottamien palvelujen yhteensovittamisesta muiden toimi- ja vastuualueiden tuottamien palvelujen kanssa;
- 2) vastaa omavalvonnasta, sekä asiakas- ja potilasturvallisuudesta vastuuyksikönsään;
- 3) toimii vastuuyksikönsään esihenkilönä vastuuyksikönsään toimivalle alaiselleen henkilökunnalle;
- 4) käyttää vastuualuejohtajan päätösvaltaa vastuualuejohtajan hänelle delegeoimissa (so/te) asioissa;
- 5) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegeoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määrätyissä asioissa;
  - a. päättää ammattialaansa (terveyden -ja sairaanhoito) kuuluvan yksilöllisen ostopalvelun, maksusitoumuksen tai palvelusetelin myöntämisestä
- 6) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Vastuualuejohtaja nimittää vastuuyksiköiden päälliköille varahenkilöt ao. organisaatiosta.

Vastuuyksikön päällikön tehtävät voidaan järjestää myös siten, että yhdellä viranhaltijalla on vastuullaan useampi kuin yksi vastuuyksikkö.

Vastuuyksikön päällikön tehtävä voidaan myös yhdistää kohdassa 5.2.1.2 tarkoitettujen tehtävien kanssa.

Ensihoidossa tulee olla ensihoitopalvelusta vastaava erikoislääkäri, joka johtaa alueen ensihoitopalvelua ja sen toimintaa erikoissairaanhoidon järjestämissopimuksen ja palvelutasopäätöksen mukaisesti. Ensihoidon vastuuyksikön päällikkö on ensihoitoasetuksessa (STM:n asetus ensihoitopalvelusta 2017, 9§) tarkoitettu ensihoitopalvelusta vastaava lääkäri koko hyvinvointialueella. Ensihoidon vastuuyksikön päällikön tehtävänä on myös vastata osaltaan ja koordinoida erityis- ja sairaalapalveluiden valmius- ja varautumistoimintaa hyvinvointialueen valmius ja varautumisasiakirjojen ohjauksen mukaisesti.

5.2.1.2 Sairaalapalvelut, Akuuttipalvelut ja Yhteiset palvelut, erikoisalojen ylilääkärit

Vastuuyksiköiden palveluyksiköissä voi toimia virkaan nimitettyinä erikoisalojen ylilääkäreitä vastuuyksikön päällikön alaisuudessa.

Palveluyksikön erikoisalan ylilääkäri:

- 1) vastaa yhdessä hoitotyön kanssa erikoisalansa osastojen ja polikliinikoiden toiminnasta ja niiden tuottamien palvelujen yhteensovittamisesta muiden erikoisalojen ja toimi- ja vastuualueiden tuottamien palvelujen kanssa;
- 2) johtaa ja valvoo potilashoitoa antavissa ja diagnostiikkaa tekevissä yksiköissä terveyden- ja sairaanhoitoa;
- 3) vastaa erikoisalansa potilashoidon, diagnostiikan ja palveluiden sisällöstä ja laadusta sekä laadukkaiden, näyttöön perustuvien hoito- ja toimintakäytäntöjen kehittämisestä ja arvioinnista yhteistyössä eri ammattiryhmien kanssa;
- 4) vastaa palveluiden tuottamisesta palvelusopimusten mukaisesti;
- 5) vastaa lääketieteen ammattitaidon ylläpitämisestä ja osaamisesta sekä alaisensa henkilöstön kehittämisestä ja työhyvinvoinnista;
- 6) vastaa lääkärihenkilöstön ja muiden alaistensa henkilöstösuunnittelusta ja rekrytoinneista sekä tekee esityksen vastuuyksikköpäällikölle. Huolehtii työajan tehokkaasta käytöstä ja tehtävien tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä/osaamisen johtamisesta sekä huolehtii perehdyttämisestä, koulutuksesta ja opetuksesta;

- 7) vastaa erikoisalojen yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta ylilääkäritasolla
- 8) vastaa osaltaan lääketieteellisen tutkimuksen ja opetuksen kehittamisestä ja innovaatiotoiminnasta (TKIO) sidosryhmien kanssa sekä hyvinvointialueella ja yhteistyöalueella (YTA);
- 9) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Erikoisalan ylilääkärin varahenkilönä toimii ao. vastuuyksikön päällikkö tai hänen nimittämänsä toinen lääkäri.

5.2.1.3. Sairaalapalvelut, Akuuttipalvelut ja Yhteiset palvelut, osastonylilääkärit

Vastuuyksiköiden palveluyksiköissä voi toimia virkaan nimitettyinä osastonylilääkäreitä ao. erikoisalan ylilääkärin alaisuudessa.

Palveluyksikön osastonylilääkäri

1. vastaa osaston/erikoisalansa päivittäisen toiminnan sujuvuudesta ja johtamisesta yhdessä osastonhoitaja työparinsa kanssa;
2. vastaa potilashoidosta sekä toiminnan laadusta ja potilas- ja asiakasturvallisuudesta sekä niiden kehittämisestä;
3. vastaa alaistensa perehdytyksestä ja koulutuksesta;
4. ohjeistaa ja kehittää erikoisalaansa kuuluvaa potilaan tutkimusta, hoitoa ja kuntoutusta yhdessä sosiiaali- ja terveystieteiden ja muiden sidosryhmien kanssa;
5. toimii osastonsa/erikoisalansa lääkärihenkilöstön ja muiden alaistensa lähiesimiehenä vastaa henkilöstön kehittämisestä ja työhyvinvoinnista;
6. suorittaa muut ylilääkärin delegoimat yksikkönsä tai erikoisalaansa liittyvät tehtävät;
7. vastaa yhdessä ylilääkärin kanssa erikoisalojen yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta;
8. toimii erikseen niin sovittaessa ylilääkärin varahenkilönä.

5.2.1.5 Erytis- ja sairaalapalveluiden toimialue; toimialueylihoitaja

Erytis- ja sairaalapalveluiden toimialueelle nimitetään yksi toimialueylihoitaja, joka toimii toimialuejohtajan alaisena.

Toimialueylihoitaja

- 1) on toimialuejohtajan työpari toimialueen hoitotyön suunnittelussa;
- 2) huolehtii toimialueen hoitotyön henkilöstösuunnittelun kokonaisuudesta yhdessä ylihoitajien kanssa;
- 3) huolehtii hoitotyön osalta toimialueensa hoitotyön työhyvinvoinnista, kehittämisestä ja osaamisen johtamisesta
- 4) vastaa osaltaan toimialueensa hoitotyön opetus- ja tutkimustoiminnan koordinoinnista
- 5) huolehtii hoitotyön osalta moniammatillisen yhteistyön edellytyksistä toimialueen sisällä sekä muiden toimi- ja vastuualueiden kanssa
- 6) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät

Toimialuejohtaja nimittää toimialueylihoitajalle varahenkilön toimialueen organisaatiosta.

5.2.1.6 Erytis- ja sairaalapalveluiden toimialue; vastuualueylihoitajat

Erytis- ja sairaalapalveluiden toimialueen Sairaalapalveluiden ja Akuuttipalveluiden vastuualueille nimitetään kuhunkin vastuualueylihoitaja, joka toimii vastuualuejohtajan alaisena.

Vastuualueylihoitaja

- 1) on vastuualuejohtajan työpari vastuualueen hoitotyön ohjauksessa;
- 2) huolehtii vastuualueensa hoitotyön henkilöstösuunnittelun kokonaisuudesta yhdessä toimialueylihoitajan ja muiden ylihoitajien kanssa;
- 3) huolehtii hoitotyön osalta vastuualueensa työhyvinvoinnista, hoitotyön kehittämisestä ja osaamisen johtamisesta;
- 4) vastaa osaltaan vastuualueensa hoitotyön opetus- ja tutkimustoiminnan koordinoinnista;
- 5) huolehtii hoitotyön osalta moniammatillisen yhteistyön edellytyksistä vastuualueellaan;
- 6) toimii työsuhteasioissa hallinnollisena esihenkilönä vastuualueensa vastuuyksiköiden ylihoitajille;
- 7) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Tehtävien jakautumisesta henkilöiden ja vastuuyksiköiden kesken määrätään toimenkuviin erikseen.

Toimialueylihoitaja nimittää vastuualueylihoitajalle sijaisen.

5.2.1.7 Erytis- ja sairaalapalveluiden toimialue, vastuuyksikköylihoitajat

Erytis- ja sairaalapalveluiden toimialueen vastuualueiden vastuuyksiköihin voidaan nimittää kohdan 5.3 mukaan vastuuyksikköylihoitajia, jotka toimivat vastuualueylihoitajan tai vastuuyksikön päällikön alaisuudessa.

Vastuuyksikköylihoitaja

- 1) toimii vastuuyksikön päällikön työparina vastuuyksikön hoitotyön käytännön toiminnan ohjauksessa;
- 2) osallistuu vastuuyksikön hoitotyön henkilöstösuunnitteluun yhdessä vastuualueylihoitajan ja muiden vastuuyksikköylihoitajien kanssa
- 3) vastaa hoitotyön osalta vastuuyksikkönsä työhyvinvoinnista, hoitotyön kehittämisestä ja osaamisen johtamisesta
- 4) vastaa osaltaan vastuuyksikkönsä hoitotyön opetus- ja tutkimustoiminnan koordinoinnista
- 5) huolehtii hoitotyön osalta moniammatillisen yhteistyön edellytyksistä vastuuyksikössään
- 6) toimii työsuhteasioissa hallinnollisena esihenkilönä vastuuyksikkönsä osastonhoitajille ja muille hoitotyön esihenkilöille
- 7) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Vastuualueylihoitaja nimittää vastuuyksikköylihoitajalle sijaisen.

5.2.1.8 Erytis- ja sairaalapalveluiden toimialue, palveluyksiköiden osastonhoitajat

Erytis- ja sairaalapalveluiden toimialueen vastuualueiden vastuuyksiköihin (sairaalapalvelut, suun terveydenhuolto, akuutti ja psykiatria) voidaan nimittää kohdan 5.3 mukaan osastonhoitajia, jotka toimivat vastuuyksikköylihoitajan tai vastuualueylihoitajan alaisuudessa.

Osastonhoitaja

- 1) toimii palveluyksikön/osastonlääkärin työparina;
- 2) ohjaa palveluyksikön käytännön hoitotyötä ja hoitotyön kokonaisuutta palveluyksikössään;
- 3) osallistuu palveluyksikön hoitotyön henkilöstösuunnitteluun
- 4) vastaa hoitotyön osalta palveluyksikkönsä/osastonsa työhyvinvoinnista, hoitotyön kehittämisestä ja osaamisen johtamisesta
- 5) vastaa osaltaan palveluyksikkönsä hoitotyön opetus- ja tutkimustoiminnan koordinoinnista
- 6) huolehtii hoitotyön osalta moniammatillisen yhteistyön edellytyksistä palveluyksikössään
- 7) toimii työsuhteasioissa hallinnollisena esihenkilönä palveluyksikkönsä/osastonsa muille hoitajille
- 8) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Vastuuyksikköylihoitaja nimittää osastonhoitajalle sijaisen.

5.2.1.1.1 Sairaalapalvelut, Akuuttipalvelut, muu esihenkilö

Vastuuyksiköihin voidaan nimittää vastuuyksikön päällikön tai vastuuyksikköylihoitajan työpariksi tai alaisuuteen muita esihenkilöitä virkoihin noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuvissa.

Virkasuhteinen muu esihenkilö myös

- 1) käyttää vastuualuejohtajan päätösvaltaa vastuualuejohtajan hänelle delegoimissa asioissa (lääkäriesihenkilö);
- 2) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

5.2.2.1 Akuuttipalvelut, Sosiaali- ja kriisipäivystys, vastuuyksikön päällikkö

Vastuuyksikköä johtaa virkasuhteinen vastuuyksikön päällikkö, joka toimii vastuualuejohtajan suorassa alaisuudessa, ja jolle kuuluvat hallintosäännön mukaiset vastuuyksikön päällikön tehtävät ao. vastuuyksikköä koskien. Hallintosäännön mukaisten tehtävien lisäksi vastuuyksikön päällikkö:

- 1) toimii esihenkilönä kohdissa 5.2.2.1.1 tarkoitetuille vastuuyksikössään toimiville viranhaltijoille ja esihenkilöille;
- 2) vastaa vastuuyksikkönsä toiminnan ja sen tuottamien palvelujen yhteensovittamisesta muiden toimi- ja vastuualueiden tuottamien palvelujen kanssa;
- 3) vastaa omavalvonnasta, sekä asiakas- ja potilasturvallisuudesta vastuuyksikössään;
- 4) päättää vastuuyksikössään sosiaalihuollon erityislainsäädännön mukaan johtavalle (vastuulliselle) viranhaltijalle kuuluvista yksilön tahdosta riippumattomista asioista kuten esim. alla, ja/tai ao. päätöksenteon delegoinnista lain sallimissa rajoissa muille sosiaalialan viranhaltijoille;
  - a. antaa sosiaalihoitolain mukaisen määräyksen asuntoon tai muuhun olinpaikkaan pääsemiseksi;
  - b. voi käyttää alaisilleen kuuluvaa päätösvaltaa sosiaalihuollon yksilöasioissa;
- 5) käyttää vastuualuejohtajan päätösvaltaa vastuualuejohtajan hänelle delegoimissa (so/te) asioissa
- 6) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määrätyissä asioissa;
  - a. päättää täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen antamisesta ja takaisinperinnästä vastuuyksikössään, kun kyseessä on olennainen poikkeaminen voimassa olevista ohjeista ja normeista
  - b. antaa lausunnon tai selityksen yksilö- ja perheasioissa vastuuyksikköään koskien;
- 7) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Vastuualuejohtaja nimittää vastuuyksikön päällikölle varahenkilön ao. organisaatiosta.

5.2.2.1.1 Akuuttipalvelut, Sosiaali- ja kriisipäivystys, Johtava sosiaalityöntekijä

Vastuuyksikköön nimitetään yksi virkasuhteinen johtava sosiaalityöntekijä, joka toimii vastuuyksikön päällikön suorassa alaisuudessa. Johtava sosiaalityöntekijä:

- 1) voi käyttää alaisilleen kuuluvaa päätösvaltaa sosiaalihuollon ammattihenkilölain mukaisen pätevyytensä rajoissa;
- 2) toimii esihenkilönä vastuuyksikkönsä sosiaalityöntekijöille ja kriisityöntekijöille;

- 3) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa viranomaisen päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
  - a. voi antaa vastuuyksikköään koskien lausunnon tai selityksen yksilö- ja perheasioissa
  - b. päättää vastuuyksikössään yksilöä koskevien asiakas- /potilastietojen luovuttamisesta;
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Vastuuyksikön päällikkö nimittää johtavalle sosiaalityöntekijälle varahenkilön ao. organisaatiosta.

5.2.2.1.2 Akuuttipalvelut, Sosiaali- ja kriisipäivystys, sosiaalityöntekijä sosiaalipäivystystyössä

Vastuuyksikköön nimitetään Johtavan sosiaalityöntekijän alaisuuteen sosiaalityöntekijöitä virkoihin niin, että ympärivuorokautinen lakisäätäinen sosiaalipäivystystyö on mahdollista (vähimmäisvaatimus).

Virkasuhteinen Sosiaali- ja kriisipäivystyksen sosiaalityöntekijä päättää vastuualueelle osoitettuun järjestämistehtävään sovellettavan erityislainsäädännön mukaan hänelle kuuluvista asioista omassa vastuuyksikössään, kuten

- 1) sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta kiireellisessä tilanteessa;
- 2) avohuollon tukitoimena tehtävästä lapsen sijoituksesta;
- 3) lapsen kiireellisestä sijoituksesta;
- 4) lapsen kiireellisen sijoituksen lopettamisesta;
- 5) kiireellisen sijoituksen tai huostaanoton aikana tehtävästä sijaishuoltopaikan muuttamisesta;
- 6) yhteydenpidon rajoittamisesta kiireellisen sijoituksen yhteydessä ja muissa kiireellisissä tilanteissa sekä rajoituksen poistamisesta;
- 7) lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä lapsen vanhemmille tai huoltajille kiireellisen sijoituksen yhteydessä tai muissa kiireellisissä tapauksissa;
- 8) virka-apupyynnön tekemisestä toiselle viranomaiselle;
- 9) tahdonvastaisesta kiireelliseen hoitoon määräämisestä väkivaltaisuuuden perusteella.

Virkasuhteinen sosiaalityöntekijä myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa tämän hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
  - a. päättää yksilöä koskevan täydentävän toimeentulotuen ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä ja niihin liittyvistä perintätoimenpiteistä;
  - b. päättää yksityisvarojen (itsenäistymisvarat) käytöstä asiakkaiden kuluihin;
  - c. päättää sosiaalihuollon alaan kuuluvan palvelusetelin myöntämisestä;
  - d. valmistele lausunnon tai selityksen yksilö- ja perheasioissa;
- 3) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Tehtävien jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuvissa erikseen.

Vastuuyksikön päällikkö nimittää varahenkilöt (yksikössään toimiville) sosiaalityöntekijöille; lähtökohtana, että sijaistavat toisiaan.

5.2.2.1.3 Akuuttipalvelut, Sosiaali- ja kriisipäivystys, kriisityöntekijä

Vastuuyksiköihin voidaan nimittää Johtavan sosiaalityöntekijän alaisuuteen kriisityöntekijöitä virkoihin noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuvissa.

Virkasuhteinen muu kriisityöntekijä myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa vastuuyksikön päällikön hänelle delegoimissa sosiaali- huollon päätösasioissa;
- 2) voi päättää sosiaalihoitolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta kiireellisissä tilanteissa;
- 3) voi päättää täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
- 4) voi päättää sosiaalihoillon alaan kuuluvan palvelusetelin myöntämisestä;
- 5) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

5.2.2.1.4 Akuuttipalvelut, Sosiaali- ja kriisipäivystys, sosiaalityöntekijä sairaalan sosiaalityössä

Vastuuyksikköön nimitetään virkaan tarvittava määrä sosiaalityöntekijöitä, jotka toimivat johtavan sosiaalityöntekijän suorassa alaisuudessa.

Virkasuhteinen sairaalan sosiaalityön sosiaalityöntekijä voi sairaalan potilaiden² osalta aloittaa asiakkaan palvelutarpeen arvioinnin ja sen perusteella tehdä samoja työtehtäviä ja käyttää samoja oikeuksia ja päätösvaltuuksia (pois lukien pitkäaikaisia asumispalveluita koskevat, vammaispalvelulain mukaiset päätökset, lastensuojelulain nojalla tehtävät päätökset ja asiakasmaksuja koskevat päätökset) kuin aikuisten sosiaalipalveluiden sosiaalityöntekijä (vrt. Aikuisten palveluiden toimintasääntö, kohta 5.2.1.1.2), mielenterveys- ja päihde- palveluiden sosiaalityöntekijä (Aikuisten palveluiden toimintasääntö, kohta 5.2.4.1.5) ja Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden sosiaaliohjaaja (Lasten, Nuorten ja Perheiden toimintasääntö, kohta 5.2.3.4).

Virkasuhteinen sairaalan sosiaalityöntekijä päättää vastuualueelle osoitettuun järjestämistehtävään sovellettavan erityislainsäädännön mukaan sosiaalityöntekijälle kuuluvista asioista omassa vastuuyksikössään, kuten

- 1) päättää sosiaalihoitolain mukaisista palveluista ja tukitoimenpiteistä;
- 2) päättää kuntouttavaan työtoiminnan aloittamisesta, keskeyttämisestä ja lopettamisesta

Virkasuhteinen sosiaalityöntekijä myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön tai johtavan sosiaalityöntekijän päätösvaltaa näiden hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrättyissä asioissa;
  - a. päättää yksilöä koskevan täydentävän toimeentulotuen ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä (perintätoimenpiteet jätetty pois)
  - b. päättää sosiaalisesta luotosta;
  - c. päättää sosiaalihoillon alaan kuuluvan palvelusetelin myöntämisestä
  - d. valmistelee vastuuyksikön johtavalle sosiaalityöntekijälle lausunnon tai selityksen yksilö- ja perheasioissa
  - e. päättää tarvittaessa myöntää asiakkaalle kotoutumista tukevan sosiaalityön palvelut
- 3) toimii erityistä tukeva vaativien asiakkaiden (sos.) työntekijänä määräajan
- 4) sosiaalihoitolain ja päihdehoitolain mukaisen kuntouttavan päihdehoidon myöntämisestä
  1. päättää päihdehuollon ostopalvelun tai palvelusetelin myöntämisestä
  2. päättää sosiaalisesta kuntoutuksesta, tukisuhdetoiminnasta ja vertaistuesta

² Tarkoitetaan henkilöä, joka on hoitosuhteessa (potilaana terveydenhuollossa) erityis- ja sairaalapalveluiden toimialueella.

5) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Sosiaalityöntekijän vastuulla on toteutetun palvelutarpeen arvioinnin perusteella sairaalan potilaalle mahdollisesti aloitettavien sosiaalipalveluiden organisoiminen vastuuyksikössä taikka vaihtoehtoisesti siihen tarvittavien palvelujen varmistaminen toisesta sosiaalipalveluita tuottavasta vastuuyksiköstä. Sosiaalityöntekijän on huolehdittava, että hän tässä työssään noudattaa hyvinvointialueen sosiaalityön linjauksia ja toimintamalleja.

Tehtävien jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuivissa erikseen.

Vastuuyksikön päällikkö nimittää varahenkilöt (yksikössään toimiville) sosiaalityöntekijöille; lähtökohtana, että sijaistavat toisiaan.

5.2.3.1.1 Yhteiset palvelut, muu esihenkilö

Yhteisten palveluiden vastuualueen vastuuyksiköihin voidaan nimittää vastuuyksikön päällikön alaisuuteen muita esihenkilöitä noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean henkilön kesken määrätään toimenkuivissa.

Muu esihenkilö voi myös

- 1) käyttää vastuualuejohtajan tai vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa hänelle delegoimissa asioissa pätevyytensä puitteissa (sosiaali- tai terveydenhuollon lainsäädännön nojalla delegoitavat asiat, jos virkasuhteinen);
- 2) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa viranomaisen päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
- 3) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

5.3 Tehtävät ja toimenkuvat, toimivalta henkilöstöasioissa

Viroista ja työsuhteista, niiden perustamisesta sekä toimenkuvista (organisaatio) toimialueella ja sen kullakin vastuualueella päätetään hyväksytyin talousarvion ja käyttösuunnitelman, hallintosäännön ja alla olevan taulukon mukaisesti.

Virkaan tai työhön ottamisesta ja muista ao. palvelussuhteeseen liittyvistä asioista (ml. matkustaminen ja matkalaskut) päättää siihen alla olevan taulukon mukaan oikeutettu esihenkilö. Avoimen viran taikka työsuhteen täyttämiseen ei kuitenkaan tule ryhtyä ilman siihen varattua määrärahaa taikka hyväksytysti sisältä ao. tarkoitukseen toimialuejohtajan päätöksellä siirrettyä määrärahaa.

Virkaan taikka työsuhteeseen nimittämistä esittävän esihenkilön vastuulla on ko. toimenkuvan sekä palvelussuhteen ehtojen määrittely hyvinvointialuetta koskevan lainsäädännön, virka- taikka työehtosopimuksen sekä mahdollisten paikallisten sopimusten mukaisesti sekä suorien alaistensa reilu, vastuullinen ja yhdenmukainen työjohto ja työhyvinvointi. Välitön työturvallisuusvastuu työpaikalla on kuitenkin aina ao. toimipisteen esihenkilöllä. Työjohto sisältää vastuun mahdollisten työvuorolistojen laatimisesta, työnjohdollisten määräysten antamisesta, annettujen työtehtävien valvonnasta sekä muista oman esimiehen antamista tehtävistä.

Henkilöltä tulee edellyttää henkilöllisyyden todentamista virka- tai työsuhteen laatimiseksi virallisella henkilötodistuksella (voimassa oleva passi tai henkilökortti tai vastaava ulkomainen asiakirja). Lisäksi henkilöltä voidaan laissa säädetyin edellytyksin edellyttää lääkärintarkastusta, huumausainetestiä tai rikostausta/-rekisteriotetta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattipätevyyden todentamista asianmukaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä (Terhikki/Suosikki). Henkilöltä voidaan edellyttää myös lupaa asianmukaisen turvallisuus selvityksen tekemiseen palvelussuhteen ehtona tai sen aikana tehtävien niin edellyttäessä.

Konsernipalveluiden toimialueella toimiva henkilöstöpalveluiden vastuualue tuottaa henkilöstöhallinnon asiantuntijapalveluita toimialueille ja voi antaa tarvittaessa ohjeita palvelussuhteiden ehtojen yhdenmukaistamiseksi tai harmonisoimiseksi hyvinvointialueella. Annetuista harmonisointiohjeista voidaan poiketa vain toimialuejohtajan luvalla.

Virka tai työsuhde toimialueella	Päätöksentekijä
Vakituiset virat sekä määräaikaiset virat; perustaminen, toimenkuva	Aluehallitus, ellei perustamispäätösvaltaa ole delegoitu hyvinvointialuejohtajalle
Vakituiset sekä määräaikaiset työsuhteet; perustaminen, toimenkuva	Toimialuejohtaja, ellei perustamispäätösvaltaa ole delegoitu vastuualuejohtajalle tai vastuuyksikön päällikölle
Olemassa olevat virat; <ul style="list-style-type: none"> • nimittäminen (virkamääräys), • erottaminen • virantoimituksesta pidättäminen sekä • palkka- ja etuisuudet* 	Esihenkilön esihenkilö
Toistaiseksi voimassa olevat, olemassa olevat työsuhteet; <ul style="list-style-type: none"> • nimittäminen (työsopimus), • erottaminen • palkka- ja etuisuudet* 	Esihenkilön esihenkilö
Määräaikaiset virka- tai työsuhteet sekä sijaisuudet; <ul style="list-style-type: none"> • nimittäminen, • erottaminen • palkka- ja etuisuudet* 	Esihenkilön esihenkilö
Olemassa olevat virat; <ul style="list-style-type: none"> • muut palvelussuhdeasiat 	[henkilön] Esihenkilö
Toistaiseksi voimassa olevat, olemassa olevat työsuhteet; <ul style="list-style-type: none"> • muut palvelussuhdeasiat 	[henkilön] Esihenkilö
Määräaikaiset virka- tai työsuhteet sekä sijaisuudet; <ul style="list-style-type: none"> • muut palvelussuhdeasiat 	[henkilön] Esihenkilö
Määräaikaiset työsuhteet ja sijaisuudet (ml. viransijaisuudet), vain alle 6kk, operatiivinen henkilökunta; <ul style="list-style-type: none"> • perustaminen (työsuhteet), ja • kaikki palvelussuhdeasiat* 	Ao. vastuuyksikön päällikkö; tai Vastuuyksikköylihoitaja (vain hoito- ja erityishenkilöstön osalta); tai Osastonhoitaja (vain hoito- ja erityishenkilöstön osalta) tai Johtava sosiaalityöntekijä (5.2.2.1.1.) tai 5.2.3.1.1. tarkoitettu muu esihenkilö

*pl. työkokemus- ja ammattialalisät sekä työkokemulsisään oikeuttava palvelusaika, joista päättäminen keskitetty HR-johtajalle/HR-päällikölle.

6. Vastuutahot valmiusasioissa ja riskienhallinnassa

Toimialuejohtaja vastaa siitä, että toimialue osallistuu osaltaan hyvinvointialueen yhteiseen riskinhallintatyöhön sekä ohjeiden, varautumis- ja valmiussuunnitelmien laatimiseen yhteistyössä strategian ja järjestämisen vastuualueen sekä pelastustoimen toimialueen kanssa, sekä riskinhallinnan, valmiuden ja tilannekuvan ylläpitoon ao. ohjeiden ja suunnitelmien mukaisesti. Ohjeita ja suunnitelmia päivitetään ajanmukaisesti valmius- ja varautumisasiakirjojen ohjauksen mukaisesti.

Kukin vastuualueen johtaja vastaa vastuualueensa riskienarvioinnin toteutuksesta sekä riskinhallinta-, varautumis- ja valmiussuunnitelmien päivittämisen koordinoinnista ja suunnitelmien mukaisten toimenpiteiden huomioimisesta hankintojen ja talouden suunnittelussaan sekä niiden toteutuksesta vastuualueellaan.

7. Laskujen hyväksyjät ja asiatarkastajat toimialueella

Laskun tulee perustua hankintapäätöksen perusteella tehtyyn hankintasopimukseen taikka olemassa olevaan sopimukseen perustuvaan tilaukseen tai muuhun transaktioon (esim. toimeksianto asianajajalle tai ns. ”kotiinkutsu”; kilpailutetut toistuvaistuotteet ja -palvelut). Toistuvaisia hankintoja varten hyvinvointialueella voi olla käytössä myös hankintajärjestelmään kytketty automaattinen laskunkäsittely- ja maksujärjestelmä, jossa laskut eivät kierrä hyväksyttäväksi erikseen, vaan jonka toimintaa valvotaan tili- ja tulosvastuullisten toimesta satunnaisotannalla. Laskua, jolle ei ole selvää perustetta, ei saa hyväksyä maksettavaksi.

Toimialueen tilivastuullisia ja tulosvastuullisia viranhaltijoita ovat toimialuejohtaja, vastuualuejohtajat, vastuuyksikköjen päälliköt ja muut erikseen määritellyt vastuulliset viranhaltijat (esim. hankepäällikkö tms.), jos kyseessä on hanke tai projekti, jolla on oma erillirahoituksensa ja itsenäinen talousarvio. Toimialuejohtaja voi hyväksyä koko toimialuettaan koskevia laskuja, vastuualuejohtaja vastuualuettaan koskevia laskuja ja vastuuyksikön päällikkö vastuuyksikköään koskevia laskuja. Laskujen hyväksyjät voidaan kuitenkin toimialuejohtajan päätöksellä jakaa vielä tarkemmin yksiköittäin tai kustannuspaikoittain toimi- ja/tai vastuualueen sisällä. Toimialuejohtajan päätöksellä laskujen hyväksymisoikeus voidaan antaa myös vastuuyksikön päällikön nimetyille suorille alaisille, mikäli tämä on työtehtävien järjestämisen kannalta perusteltua.

Hyvinvointialuejohtajalla on itsenäinen pysyvä oikeus hyväksyä tarvittaessa kaikkia toimialueita tai koko hyvinvointialuetta koskevia laskuja. Toimialuejohtajalla ja sote-johtajalla on kummallakin itsenäinen ja pysyvä oikeus hyväksyä tarvittaessa kaikkia toimialueen toimintaa koskevia laskuja. Lisäksi hyväksyjän sijaiseksi nimetyillä viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus hyväksyä laskuja varsinaisen hyväksyjän ollessa lomalla tai muuten estynyt.

Toimialuejohtaja määrittää/nimeää henkilöt laskujen asiatarkastuksen prosessiin toimialueellaan.

Laskujen asiatarkastajien on tarkastettava, että laskun tarkoittama tavara, työsuoritus tai muu palvelu on saatu ja on sovitus/tilatun mukainen ennen laskun viemistä järjestelmässä hyväksyntään sekä huolehdittava, että järjestelmään hyväksyttäväksi vietävä (lasku) tositemuoto on muodollisesti ja ajallisesti oikea, tavara, työsuoritus tai muu vastaava palvelus on merkitty vastaanotetuksi, tositemuoto on oikea tiliointi, oikea toimittajainfo ja oikea arvonlisäverokoodi.

Laskujen hyväksyjänä voi toimia vain 2. kappaleessa tarkoitettu tili- ja tulosvastuullinen henkilö, jonka on laskua hyväksyessään pyydettävä tarvittaessa selvitys laskun perusteesta ja sen oikeellisuudesta sen asiatarkastajalta. Hyväksyjä vastaa myös siitä, ettei maksuun käytettävissä olevaa määrärahaa ylitetä.

Kukaan laskunhyväksyntään oikeutettu ei kuitenkaan saa hyväksyä omaan etuuteensa tai oikeuteensa välittömästi liittyvää laskua, vaan sellainen on siirrettävä laskunhyväksyntään oikeutetun esihenkilön tai viimekädessä aluehallituksen hyväksyttäväksi.

Matkalaskujen (matkustaminen työtehtävissä) hyväksymisessä toimitaan kohdan 5.3 mukaisesti.

8. Omavalvonta ja valvontatehtävät

8.1 Omavalvontasuunnitelman laatiminen vastuualuekohtaisesti

Omavalvonta perustuu lakiin ja hallintosäännön kohtaan 86.

Vastuualueella on vähintään yksi palveluyksikkökohtainen omavalvontasuunnitelma. Omavalvontasuunnitelman on täytettävä omavalvontasuunnitelmaa koskevat sovellettavan terveyden- tai sosiaalihuollon omavalvontaa koskevan lainsäädännön määräykset sekä vastattava hyvinvointialueen omavalvontaohjelmaa.

Ellei omavalvontasuunnitelmassa toisin määritetä, omavalvontasuunnitelmassa tarkoitettu palveluyksikön vastuuhenkilö on vastuualuejohtaja. Vastuuhenkilöksi voidaan omavalvontasuunnitelmassa osoittaa myös toinen ao. vastuualueen viranhaltija, mikäli tämä on tarkoituksenmukaista ao. vastuualueen tehtävien ja käytännön toiminnan kannalta. Vastuuhenkilö vastaa palveluntuottajien rekisteriin merkittävän tietosisällön ilmoittamisesta valvontayksikölle ja valvontaviranomaiselle.

Omavalvonnan käytännön toteuttamisesta säädetään tarkemmin hyvinvointialueen omavalvontaohjelmassa.

8.2 Valvontatehtävien suorittaminen yksityisessä palvelutuotannossa

Yksityisen palvelutuotannon ohjaus ja valvonta suoritetaan osana hyvinvointialueen lakisääteistä omavalvontaa. Yksityisen palvelutuotannon ohjauksesta ja valvonnasta säädetään tarkemmin laissa ja hyvinvointialueen omavalvontaohjelmassa.

9. Yleiset hallintoasiat

9.1 Päätöspöytäkirjat

Viranhaltijan tulee pitää päätöspöytäkirjaa julkiseen vallan käyttöön kuuluvista päätöksistään pl. pois lukien ne asiat, joista ei päätöstä ei tarvita (esim. hankintaohjeen mukaiset pienhankinnat, tms.). Päätöspöytäkirjaa tulee pitää yllä viranhaltijapäätösten tekemistä varten osoitetuissa järjestelmissä. Tässä tarkoitettujen viranhaltijoiden tulee huolehtia siitä, että päätöksen asianosaisilla ja otto-oikeutetuilla on mahdollisuus tutustua tehtyyn päätökseen valitusajan puitteissa ennen sen toimeenpanoa.

9.2 Henkilöstövalintojen ja ilmoitusten nähtävillä pito

Henkilöstövalintaa koskevat ja muut päätökset, joista on hyvinvointialuelain mukainen muutoksenhakuoikeus, tulee pitää yleisesti nähtävänä, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusten on oltava yleisessä tietoverkossa vähintään 14 vuorokautta, jollei asian luonteesta muuta johdu.

9.3 Otto-oikeus

Hyvinvointialuelain ja hallintosäännön mukainen aluehallituksen otto-oikeus koskee toimialuejohtajan ja hänen alaistensa tekemiä päätöksiä.

Hallintosäännön 48 kohdan mukaan otto-oikeudesta voidaan säätää tarkemmin toimintasäännössä.

Otto-oikeuden ulkopuolelle jäävät laissa (HvaL 97§) tarkoitettut asiat, sekä sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista otto-oikeutta on aluehallituksen päätöksellä päätetty olla käyttämättä.

Sote johtaja ja Toimialuejohtaja (kumpikin itsenäisesti) voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi alaisensa viranhaltijan päättämän asian., Aluehallitukseen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa otto-oikeuden ulkopuolelle jäävää asiaa tai asiaryhmää.

Asia on otettava aluehallituksen käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa laissa tarkoitettu oikeasuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Päätöksen tehneen viranhaltijan on ilmoitettava tekemistään ottokelpoisista päätöksistä pl. otto-oikeuden ulkopuoliset asiat ja/tai asiaryhmät. Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan päätöksen teosta tai pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitukseksi katsotaan päätöksen kirjaaminen sähköisesti toimialueen ao. päätöksentekojärjestelmään.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, ellei asiaa yksittäistapauksessa ole ennalta ilmoitettu otettavaksi aluehallituksen käsiteltäväksi.

9.4 Asiakasmaksut ja niistä päättäminen

Hallintosäännön 70 kohdan mukaan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista sekä hyvinvointialueen järjestämistä vastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista päättää aluevaltuusto.

Muista kuin aluevaltuuston päätettäväksi lain mukaan kuuluvista maksuista päättää aluehallitus, joka voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle.

Tasasuuruiseksi määritetty terveydenhuollon asiakasmaksu peritään ao. palvelua käyttäneeltä asiakkaalta tai potilaalta ilman eri päätöstä sen jälkeen, kun ao. asiakastapahtuma on kirjattu.

Päätöksen yksilöä koskevasta sosiaali- ja terveydenhuollon tulosidonnaisesta asiakasmaksusta ja tasasuuruudesta sosiaalihuollon asiakasmaksusta, sen alentamisesta tai perimättä jättämisestä tekee kohdassa 5 tarkoitettu ko. asiakkaan asiaa käsittelevä (siitä päättävä) vastuualueen viranhaltija lain ja aluevaltuuston (tai tietyissä tapauksissa aluehallituksen) vahvistaman maksuohjeen ja/tai maksuperusteiden mukaisesti. Erillispäätöksen asiakasmaksusta voi tehdä myös em. henkilön assistentti tai vastuualuejohtajan tehtävään määräämä virkasuhteinen toimistosihteerit tai muu esihenkilö, kun varsinainen palvelupäätös tai sen muutos on tehty. Päätös tulosidonnaisesta asiakasmaksusta voidaan myös yhdistää asiakasta koskevan palvelupäätöksen tms. kanssa, mikäli se on tarkoituksenmukaista toiminnan kannalta. Ellei asialla ole nimettyä käsittelijää, yksilöä koskevan tulosidonnaisen asiakasmaksupäätöksen tekee vastuualuejohtaja.

Lisäksi toimialuejohtajalla on pysyvät valtuudet päättää toimialueellaan yksilöä koskevan julkis- tai yksityisoikeudellisen asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä, milloin se on aluevaltuuston (tai tietyissä tapauksissa aluehallituksen) hyväksymän maksuohjeen ja lain mukaan sallittua. Maksujen alennuksista tai perimättä jättämisestä päätettäessä on huomioitava sekä kohtuullisuus- että yhdenvertaisuusnäkökohdat.

9.5 Palkkiot ja etuudet ja niistä päättäminen

Päätöksen yksilöä koskevasta sosiaali- ja terveydenhuollon palkkiosta tai etuudesta taikka takaisinperinnästä tekee kohdassa 5 tarkoitettu asiakkaan asiaa käsittelevä (siitä päättävä) vastuualueen viranhaltija lain ja aluevaltuuston (tai tietyissä tapauksissa aluehallituksen) vahvistamien perusteiden ja/tai etuusmäärien mukaisesti. Päätös palkkiosta tai etuudesta voidaan yhdistää asiakasta koskevan palvelupäätöksen tms. kanssa. Ellei asialla ole nimettyä käsittelijää, yksilöä koskevan palkkio- tai etuspäätöksen tekee vastuualuejohtaja.

Lisäksi toimialuejohtajalla on pysyvät valtuudet päättää toimialueellaan yksilöä koskevan etuuden tai palkkion takaisinperinnästä, milloin se on aluevaltuuston (tai tietyissä tapauksissa aluehallituksen) hyväksymien perusteiden ja lain mukaan sallittua, sekä tutkintapyyntöä ja vastaavasta yksityisoikeudellisesta korvausvaatimuksesta ao. etuuden tai palkkion epäiltyä väärinkäytöstä koskien. Takaisinperinnästä tai korvausvaatimuksesta päätettäessä on huomioitava sekä kohtuullisuus- että yhdenvertaisuusnäkökohdat.

10. Oikaisuvaatimusten käsittely

Oikaisuvaatimukset käsittelee aluehallitus, jolle oikaistavaksi vaadittavasta asiasta päätöksen tehnyt viranhaltija valmistelee perustellun esityksen oikaisuvaatimukseen vastaamisesta.

Yksilöä (asiakasta) koskevassa päätösasiassa tehdyn oikaisuvaatimuksen käsittelee aluehallituksen yksilöasiainjaosto, ellei ko. oikaisuvaatimusta asiaan sovellettavan lain mukaan* tule käsitellä viranhaltijan toimesta. Tällöin oikaisuvaatimuksen käsittelee asiasta päätöksen tehneen viranhaltijan esihenkilö. Asiakasmaksua koskevan oikaisuvaatimuksen käsittelee kuitenkin aina aluehallituksen yksilöasiainjaosto.

Hankintapäätöstä koskevien hankinto-oikaisujen käsittelijä on määritetty hankintaohjeessa ja/tai ao. hankintasuunnitelman hyväksymispäätöksessä. Ellei näin ole, käsittelee hankinto-oikaisuvaatimuksen aluehallitus.

Suoraan hallinto-oikeuden käsittelyyn ilman oikaisuvaatimusmenettelyä vietävissä [määrätyissä] yksilöasiassa vastauksen antaa/vaatimuksen tekee siihen joko ao. laissa tai kohdassa 5 oikeutettu viranhaltija.

Viranhaltijan tämän kohdan mukaisesti käsittelemistä oikaisuvaatimuksista tehtyihin valituksiin hallinto-oikeudelle vastaa aluehallituksen yksiasiainjaosto (yksilöasiat) tai aluehallitus (muut kuin yksilöasiat).

*OHJEELLINEN TAULUKKO OIKAISUVAATIMUKSIEN KÄSITTELYSTÄ JA MÄÄRÄ-AJOISTA OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISELLE

Oikaistavaksi vaadittava päätös perustuu	Oikaisuvaatimus osoitetaan / Oikaisuvaatimuksen käsittelee	Oikaisuvaatimusaika päätöksen tiedoksisaannista	Relevantti lainkohta
Hyvinvointialuelaki <i>(esim. nimityspäätös, delegointipäätös, tms.)</i>	Aluehallitukselle	14 vrk.	138§ 139§ 143§
Sosiaalihuoltolaki <i>(esim. päätös ympärivuorokautisesta palveluasumisesta tai kotihoidosta)</i>	Aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle	30 vrk.	50§ Viittaus Hallintolaikiin, 49c§, 49fd
Lastensuojelulaki	Valitus suoraan hallinto-oikeudelle <i>(90§:ssä yksilöidyt asiat)</i> 1) 38 §:n 1 momentissa tarkoitettua kiireellistä sijoitusta; 2) 38 a §:ssä tarkoitettua kiireellisen sijoituksen jatkamista; 3) 43 §:n 1 momentissa tarkoitettua huostaanottoa ja siihen liittyvää sijaishuoltoa; 4) 43 §:n 3 momentissa tarkoitettua huostaanoton tai kiireellisen sijoituksen aikana tehtävää sijaishuoltopaikan muuttamista;	30 vrk (valitus) 30 vrk. (oikaisuvaatimus)	90§ Viittaus sosiaalihuoltolain 50§:n kautta hallintolakiin 49c§ ja 49d§

	<p>5) 47 §:ssä tarkoitettua huostassapidon lopettamista;</p> <p>6) 63 §:ssä tarkoitettua yhteydenpidon rajoittamista;</p> <p>7) 65 §:ssä tarkoitettua aineiden ja esineiden haltuunottoa;</p> <p>8) 67 §:n 4 momentissa tarkoitettua lähetyksen luovuttamatta jättämistä;</p> <p>9) 69 §:ssä tarkoitettua liikkumisvapauden rajoittamista;</p> <p>10) 70 §:ssä tarkoitettua eristämistä; sekä</p> <p>11) 72 §:ssä tarkoitettua erityistä huolenpitoa.</p> <p>tai</p> <p>oikaisuvaatimus aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle</p> <p>(<i>muut kuin 90§:ssä yksilöidyt asiat</i>)</p>		
Asiakasmaksulaki	<p>Aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle</p> <p><i>Huom.</i> Oikaisua ei kuitenkaan saa vaatia <u>laskuun</u>, joka koskee 2 b §:ssä tarkoitettua päätöstä. [asiakkaan maksukyvyyn mukaan määräytyvä maksu]</p>	30 vrk.	15§ Viittaus hallintolakiin, 49c§, 49d§
Laki omaishoidon tuesta	<p>Aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle</p> <p><i>Huom.</i> <i>hallintoriitana hallintotuomioistui- meen omaishoitosopimusta koskeva riita-asia (ks. lain 12§)</i></p>	30 vrk	12§ Viittaus sosiaalihuol- tolain 50§:n kautta hallin- tolakiin 49c§ ja 49d§
Toimeentulotukilaki	Aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle	30 vrk	24§ Viittaus sosiaalihuol- tolain 50§:n kautta hallin- tolakiin 49c§ ja 49d§
Vammaispalvelulaki	Aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle	30 vrk	17§ Viittaus sosiaali- huolto-lain 50§:n kautta hallintolakiin 49c§ ja 49d§
Mielenterveyslaki	Valitus suoraan hallinto-oikeudelle	14 vrk.	24§

	<i>Huom. Tarkista muutoksenhakuun oikeutetut, määräytyy asiakkaan iän mukaan (24§ 4. mom.)</i>		
Erityishuoltolaki	Valitus suoraan hallinto-oikeudelle <i>(jos tahdonvastainen erityishuolto tai rajoitustoimi, ks. 81§b)</i> tai Oikaisuvaatimus aluehallintovirastolle <i>(ei tahdonvastainen erityishuolto tai sellaisen tarkistaminen ks. 81§a)</i> tai Valitus suoraan hallinto-oikeudelle <i>(muut asiat, ks. 80§)</i>	30 vrk (valitus) 30 vrk (oikaisuvaatimus)	81b§ 81a§ Viittaus hallintolakiin, 49c§ ja 49d§ 80§
Päihdehuoltolaki	Valitus suoraan hallinto-oikeuteen <i>(lain 11-12§ asiat [tahdonvastainen hoito])</i> tai oikaisuvaatimus aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle <i>(muut kuin lain 11-12§:ssä yksilöidyt asiat)</i>	14 vrk (valitus) 30 vrk (oikaisuvaatimus)	20§ 19§ Viittaus sosiaalihuoltolain 50§:n kautta hallintolakiin 49c ja 49d§
Pelastuslaki	Aluehallitukselle tai Aluevalitus suoraan hallinto-oikeudelle <i>(jos koskee aluevaltuuston päättämiä maksuperusteita)</i>	30 vrk	104§ vrt. Hyvinvointialuelaki 140§
Hallintolaki	Aluehallitukselle <i>(jos oikaisua haetaan hallintolain yleissäädöksen perusteella, ilman oikaisuvaatimusta koskevaa erityissäädöstä)</i>	30 vrk	49a§-49g§

Palvelusetelilaki	Aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle (oikaisuvaatimus) (Tulosidonnaisen palvelusetelin arvoa tai palvelusetelin arvon korottamista koskevaan päätös) Hallinto-oikeuteen (valitus) (palvelusetelipalvelun tuottamista / tai sen epäämistä koskeva päätös)	30 vrk	13§ Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (13§)
-------------------	---	--------	--